

M Ø T E

i EØS-utvalget

tirsdag den 3. februar kl. 15.15

Møtet ble ledet av komiteens leder, *Thorbjørn Jagland*.

Til stede var: Thorbjørn Jagland, Åslaug Haga, Haakon Blankenborg, André Dahl, Bjørn Jacobsen, Mette Korsrud, Jon Lilletun, Christopher Stensaker, Finn Martin Vallersnes, Gunhild Øyangen.

Fra EFTA/EØS-delegasjonen: Gunn Karin Gjøl, Ivar Østberg, Reidar Sandal.

Av Regjeringens medlemmer var til stede: Utenriksminister Jan Petersen.

Følgende embetsmenn ble gitt adgang til møtet: Ekspedisjonssjef Oda Sletnes, Utenriksdepartementet, avdelingsdirektør Siri Sletner, Utenriksdepartementet, underdirektør Else Underdal, Utenriksdepartementet.

Videre var til stede komiteens faste sekretær, Christian Syse.

D a g s o r d e n :

1. Aktuelle rettsaker for møtet i EØS-komiteen 6. februar 2004. Se vedlagte brev fra Utenriksdepartementet, datert 27. januar d.å., med oversikt over de relevante rettsaker.
2. Eventuelt

S a k n r . 1

Aktuelle rettsaker for møtet i EØS-komiteen 6. februar 2004. Se vedlagte brev fra Utenriksdepartementet, datert 27. januar d.å., med oversikt over de relevante rettsaker.

Lederen: Vi går først til utenriksministerens innlegg.

Utenriksminister Jan Petersen: Jeg har tre områder jeg gjerne vil berøre. Det første er det dumpinganklagene mot norsk ørret.

Som jeg tidligere har orientert EØS-utvalget om, bestemte kommisjonen den 19. september i fjor at eksport av norsk ørret til EU skulle pålegges en midlertidig avgift på 21,4 pst. og færøysk ørret en avgift på 33,4 pst., fordi man mente å ha funnet bevis for dumping. Færøyske eksportører har etter dette akseptert en ordning som gir dem rett til å eksportere et visst kvantum ørret uten en slik avgift.

Kommisjonens forslag om en permanent femårig avgift på 19,9 pst. rettet mot ørret fra Norge ble behandlet av antidumpingkomiteen fredag den 30. januar. Selv om behandlingen er fortrolig, er inntrykket at kommisjonen synes å ha fått nødvendig støtte for forslaget. Saken vil nå gå til EUs råd, som vil måtte ta en beslutning før 19. mars.

Fra vår side er det reist spørsmål ved kommisjonens dumpingberegninger og ved konklusjonen om at det foreligger skade på EUs oppdrettsnæring. Svakheter ved kommisjonens beregningsgrunnlag er også påpekt. Det er etter norsk syn stor usikkerhet og små marginer i denne saken. Selv om det europeiske ørretmarkedet representerer en mindre del av samlet norsk eksport av ørret, altså 9 000 tonn av totalt 77 000 tonn, er det norske synet at ikke bare oppdrettsnæringen, men at også EUs foredlingsindustri og EUs forbrukere blir skadelidende som følge av en antidumpingavgift rettet mot norsk ørret.

Forut for behandlingen i EUs antidumpingkomite har både næringen og myndighetene foretatt henvendelser overfor alle medlemmer av komiteen for å fremme norsk syn. Næringen og norske myndigheter vurderer nå den videre håndteringen av saken i forhold til EUs videre behandling.

Det neste jeg vil berøre er ESAs resultattavle.

EØS-utvalget er ved tidligere anledninger orientert om at EFTAs overvåkingsorgan, ESA, offentliggjør halvårlige resultattavler over gjennomføringen av direktiver for det indre marked. ESAs halvårlige resultattavle fremlagt den 21. januar i år viste at Norge, som i mai i fjor, er på annenplass av samtlige 18 EØS-land når det gjelder gjennomføring av EØS-regelverket i norsk rett. Det prosentvise antall direktiver som ikke er gjennomført innen fristen, er for Norges del redusert til 0,5 pst.

Arbeidet for å gjennomføre EØS-regelverket stiller høye krav til kompetanse og ressurser i forvaltningen. Det stabile nivået i vårt gjennomføringsarbeid viser igjen at det gjøres en god innsats på dette området. Korrekt gjennomføring av direktiver til rett tid er avgjørende for at det indre marked skal virke etter hensikten. Dette er viktig for norske

borgere og bedrifter, for våre partnere på EFTA-siden og for våre gamle og nye samarbeidspartnere i EØS.

Så til slutt: Vannscotere – EUs fritidsbåtdirektiv.

EFTAs overvåkingsorgan, ESA, har stilt spørsmål ved de norske reglene for bruk av vannscotere i loven om fritids- og småbåter. Stortinget vedtok i juni 2000 at bruk av vannscotere skal være forbudt så langt det ikke er gjort unntak i loven, eller kommunen har tillatt slik bruk i særlige områder. Vurderingen av om bruk av vannscotere skal tillates er på denne måten delegert til kommunene. Avgjørelsen av om slik aktivitet kan foregå uten å komme i konflikt med miljøsyn tas på bakgrunn av lokale forhold.

ESA hevder at disse begrensningene innebærer en importrestriksjon. Det er stilt spørsmål om reglene går lengre enn det som er nødvendig for å ivareta miljøsynene. To nordmenn ble bøtelagt for ulovlig bruk av vannscotere. De nektet å betale boten, og saken ble brakt inn for domstolene. Høyesterett behandler nå saken og har besluttet å forelegge EFTA-domstolen spørsmål om reglene er i samsvar med EØS-avtalen.

En endring i fritidsbåtdirektivet stiller krav til støy- og avgassutslipp fra vannscotere. Kommisjonen har overfor Sverige hevdet at disse reglene er tilstrekkelige til å ivareta miljøsyn ved bruk av vannscotere.

Dette endringsdirektivet er ennå ikke innlemmet i EØS-avtalen. Vi ønsker å se utfallet av de vurderingene som gjøres i disse sakene, før vi tar endelig stilling til direktivendringen. Dersom det blir nødvendig å endre de norske reglene, kan det være aktuelt å erstatte dagens forbud med en ordning hvor bruk av vannscotere er tillatt i områder der det ikke er uttrykkelig forbudt.

EØS-utvalget vil bli holdt orientert om saken.

Lederen: Er det noen som har noen kommentarer til dette?

Christopher Stensaker (FrP): Jeg er en av disse ulykkelige vannscotereierne. Jeg har avventet den dommen som nå ser ut til å komme i ESA.

Det som er et problem for de 600 vannscotereierne i Norge, er for det første at i de kommuner som nekter bruk, har man også veldig små muligheter til å avhende scootere. Man får altså ikke solgt dem, så

det er nærmest å betrakte som et beslag fra statens side hvis man ikke får solgt dem. De ble kjøpt før vannscooterforbudet ble innført i Norge.

Det er en god del av oss som nå avventer rettsavgjørelsen om lovligheten av om en kommune kan nekte bruk. Hvis Norge mot formodning skal opprettholde forbudet, vil det sannsynligvis også komme erstatningskrav fra vannscootereiere, fordi man ikke får solgt vannscooterne.

Haakon Blankenborg (A): Eg har eit spørsmål om oppfølginga av auresaka. Er Regjeringa no klar til å gi signal om kva som blir oppfølginga, eller vil ein avvente behandlinga i kommisjonen før ein gir eit signal?

Eg har også eit par spørsmål i forhold til andre saker som det ikkje vart referert til. Eg kan kanskje ta dei med det same, slik at dei kan bli noterte.

Det eine gjeld ratifiseringsprosessen. Ser han ut til å gå utan komplikasjonar i EU-landa, eller kan nokon tenkje seg å nytte anledninga til å kikke inn i EØS-avtala av ulike grunnar? Vi hadde ei liknande sak for ein del år sidan.

Det tredje spørsmålet dreier seg om finansieringsmekanismen og regelverket, dvs. styringa av pengane, som også står på dagsordenen for Standing Committee-møtet i EFTA/EØS.

Jon Lilletun (KrF): Eg kan i grunnen avvente svaret, for det eg lurte på, var statusen i høve til auren og korleis ein kjem til å handtere dette framigjennom. Det er godt at ein jobbar iherdig med saka.

Elles registrerer eg at det vesentlege spørsmålet er stilt – om vannscooterar, der vi sjølv sagt ventar i stor spenning på svaret. Eg visste ikkje at det var ein medlem av komiteen som var så direkte involvert. Då forstår eg jo på ein måte engasjementet. Det er klart. Vi får avvente dommen.

Lederen: Jeg må si at i det spørsmålet har EU nå hjulpet meg betydelig, for ofte når jeg er rundt på møter, får jeg spørsmålet: Kan du ikke si ett argument mot EU, Jagland? Nå har jeg virkelig fått et – hvis det er slik at vi står på denne saken her!

Bjørn Jacobsen (SV): Dette gjeld auren. Utenriksministeren nemnde at det var svakheiter ved kommisjonens berekningsgrunnlag i antidumpingsaka. Kva svakheiter er det? Er det dei svakheitene som kjem til å danne grunnlaget for vår strategi i forhold til å tilbakevise dei dumpinskuldingane som har kome?

Ivar Østberg (KrF): Jeg lurte på om det gikk an å si noe om hvor saken står når det gjelder ESAs bekymring for tiltakssonen og kontantstøtte, for dem som har barn knyttet til tiltakssonen, og som så vidt jeg har skjönt, ESA mener burde få kontantstøtte.

Utenriksminister Jan Petersen: Først til komiteens leder og vannscooterproblematikken. Den reaksjonen som komiteens leder her legger for dagen, er selvfølgelig dypt skuffende. Svaret er selvfølgelig at man må komme innenfor for å påvirke.

Komiteens leder: Vi har fanatikere i alle leire.

Utenriksminister Jan Petersen: Der har vi det. Jeg skal prøve å komme tilbake på sporet.

For å komme tilbake på sporet tror jeg jeg skal velge ratifiseringsprosessen som en velvalgt inngang. Jeg må innrømme at jeg har vært ganske optimistisk i forhold til muligheten for å bli ferdig i tide. Det må jeg erkjenne at har vært en optimisme som har vært litt i overkant av realitetene. Som jeg sa i utenriksredegjørelsen, regner vi ikke med å bli ferdig med alle landene. Derfor har kommisjonen tatt et skritt til å foreslå en brevveksling for å få en midlertidig ikrafttreden av avtalen. Jeg må ta forbehold, for jeg har ikke alle opplysningene, men mitt inntrykk er at det ikke er noen substansielle problemer. Det er rett og slett slik at i enkelte land går dette saktere enn i andre land, og jeg må minne om at på dette Liechtenstein-problemet brukte vi på EFTA-siden atskillig tid på høsten før alle papirene var klare. Hvis det er substansielle problemer i noe land, skal jeg komme tilbake til komiteen med det, men mitt inntrykk er rett og slett at det er ikke alle parlamenter som har Stortingets effektivitet når det gjelder spørsmål av denne art.

Når det gjelder finansieringsmekanismen, er den under bearbeidelse nå. Det er en god del tekniske ting som skal på plass i den. Mitt inntrykk er at arbeidet der går fremover i god fart, slik at vi skal være ferdige med dette i tide til ikrafttreden. Så vidt jeg fikk sjekket opp i morges, er det heller ikke noen problemer med det oversendelsesforslaget som Stortinget gav oss etter selve ratifikasjonen på torsdag. Slik jeg har oppfattet det, er det nå stort sett teknikk som står igjen å få på plass.

Når det gjelder ørretsaken, er det riktig at det er en del uenighet om selve tallgrunnlaget, og det har også vært grunnlag for våre prosedyrer i den saken hittil. Jeg brukte den formuleringen at det er stor usikkerhet og små marginer i denne saken. Det er klart at vi har en oppfatning av hvordan tallene er å forstå. Vi får bare registrere at andre har en annen oppfatning av hvordan disse tallene er å forstå. Vi er nå i den fasen hvor dette drøftes med næringen for å se hvordan vi ønsker å gå videre i denne saken. Jeg tror det er viktig å ha næringen med på laget, og den dialogen er vi nå midt inne i.

Når det gjelder de øvrige spørsmålene som Østberg stilte, om hvordan ESA ser på dem, har jeg ikke noen nye opplysninger. Det kan vi prøve å fremskaffe til neste møte.

Åslaug Haga (KrF): Bare et spørsmål til administreringen av pengene som skal forvaltes gjennom den nye finansieringsmekanismen. Den utvidete EØS-avtalen er blitt en dyr avtale for oss. Det er store penger som skal håndteres. Det handler ikke om at jeg ikke har tillit til at man administrativt ordner dette i Utenriksdepartementet, men bare av interesse lurer jeg på hvordan man tenker å håndtere forvaltningen av de pengene i Utenriksdepartementet reint personalmessig.

Utenriksminister Jan Petersen: I selve departementet, tenker du på?

Åslaug Haga (Sp): Ja.

Utenriksminister Jan Petersen: Dette er jo spørsmål knyttet opp mot prosessen i Brussel. Som sagt, er jeg ikke helt sikker på hva det tenkes på, men vi vil jo sette av de nødvendige personalmessige ressursene, slik at vi kan stå for de beslutningene som fattes. Jeg fikk

ikke helt tak i spørsmålet, men er det spørsmål om hvem i departementet som skal gjøre det, og slike ting, er vel ikke det en sak for komiteen, for å si det som det er.

Åslaug Haga (Sp): Nei, på ingen måte. Men poenget er at det er store midler som skal forvaltes, og også utenriksministeren har erfaring med forvaltning av bistandsmidler hvor vi har et betydelig apparat for å håndtere sjølve forvaltningen av midlene for å sikre oss at de blir brukt på en forsvarlig måte, og som følger opp alt det regelverk som skal følges opp i så henseende. Spørsmålet mitt går rett og slett på om utenriksministeren oppfatter det dit hen at han har tilstrekkelig med personalressurser til å håndtere de store utfordringene som ligger i at dette blir gjort på en forsvarlig måte.

Utenriksminister Jan Petersen: Hvis det var den forsikringen Åslaug Haga var ute etter, skjønner jeg det veldig godt, for det er riktig at det er store midler. Ordningene til sammen gir jo 1,8 milliarder kr, og det er jo store midler. Mitt svar på det er ja, og hvis jeg på et tidspunkt kommer til at det ikke er riktig, må jeg selvfølgelig ta skritt for å sørge for at dette blir skikkelig forvaltet. Det er mitt konstitusjonelle ansvar, og jeg vet utmerket godt hvem som til syvende og sist må svare i Stortinget når det kommer. Mitt inntrykk er at det skal være brukbart dekket opp.

Når vi er ferdige med hele teknikken, kan det kanskje være av interesse for komiteen at jeg tar det med i min redegjørelse neste gang vi redegjør for komiteen, så vi har teknikken klart for oss. Hvis komiteen ønsker det, skal jeg meget gjerne gjøre det.

Haakon Blankenborg (A): Det er interessant det utanriksministeren seier. Eg trur også det er nyttig å orientere utvalet. Eg veit ikkje heilt kor mykje ein skal orientere, men i og med at ein har teke spranget frå mykje til veldig mykje i denne finansieringsmekanismen, trur eg det vil vere nyttig med ei grovskissa oppdatering av måten, men også formålet som desse pengane blir brukte til utover. Om det er dette utvalet eller andre som skal orienterast, må ein tenkje på. Det er så pass omfattande at det vil vere nyttig.

Utenriksminister Jan Petersen: Jeg vil tro at det er hensiktsmessig at dette utvalget får beskjeden. Stortinget har jo for så

vidt godkjent avtalen med de rammene som der ligger. Så bør vi nå gjøre oss ferdige med teknikken, med måten dette gjøres på, og så kan vi komme tilbake og redegjøre for resultatet av det arbeidet, vel vitende om at ansvaret fortsatt ligger der det ligger, nemlig hos meg.

Komiteens leder: Da er det notert. Flere har ikke bedt om ordet til utenriksministerens redegjørelse.

Er det noen som har spørsmål til de aktuelle rettsaktene før møtet i EØS-komiteen 6. februar?

Åslaug Haga (Sp): Vi har ikke riktig gjort hjemmeleksa vår og skulle ha sendt et par spørsmål. De sender vi i ettertid. Men det er et spørsmål av mer generell art som jeg regner med det er mulig å svare på nå. Det går på direktivene om plantevernmidler. Vi har flere av dem i denne bunken. Jeg forstår at de ikke har rettslige konsekvenser for Norge, fordi vi har et såkalt ikke-tidsavgrenset unntak i EØS-avtalen. Mitt spørsmål er ganske enkelt hvor denne saken står, og om det er grunn til å frykte for den ordningen som vi har.

Utenriksminister Jan Petersen: Hvis spørsmålet dreier seg om om jeg har fått noe varsel om at den unntaksbestemmelsen blir brakt til opphør, jeg skjønnte det var spørsmålet, har ikke jeg fått noen opplysninger som skulle tilsi det. Hvis det allikevel skulle være spørsmål om det, vil jeg komme tilbake til komiteen. Men jeg har ikke fått noen opplysninger som skulle tilsi det.

Komiteens leder: Er det andre spørsmål? Det er det ikke.

S a k n r . 2

Eventuelt.

Komiteens leder: Ingen har bedt om ordet.

Møtet hevet kl. 15.35.

